

Aanvullend natuuronderzoek IKC Veenendaal

Aanvullend, gericht veldonderzoek naar (kleine)
marterachtigen, huismus, gierzwaluw en
vleermuizen in het kader van de Wet
natuurbescherming

Verantwoording

Titel Aanvullend natuuronderzoek IKC Veenendaal
Projectnummer: 51002477
Klant: Gemeente Veenendaal
Referentienummer NL21-648800269-8447
Versie: C2

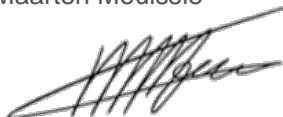
Datum: 28-10-2021

Auteur Layze Hoogland
E-mailadres Layze.hoogland@sweco.nl

Gecontroleerd door: Mark Grutters
Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd

Document referentie: https://swecogroup.sharepoint.com/sites/nl-post_archive/secretariaat/nl21-648800269-8447.docx

Inhoudsopgave

Verantwoording.....	2
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel	4
2 Onderzoeksmethodiek	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Soortgerichte onderzoeken	5
2.2.1 (Kleine) marterachtigen	5
2.2.2 Huismus.....	5
2.2.3 Gierzwaluw	6
2.2.4 Vleermuizen.....	6
3 Resultaten en toetsing van effecten	7
3.1 (Kleine marterachtigen)	7
3.1.1 Resultaten en analyse.....	7
3.1.2 Effectbepaling.....	7
3.2 Huismus.....	7
3.2.1 Resultaten en analyse.....	7
3.2.2 Effectbepaling.....	7
3.3 Gierzwaluw	7
3.3.1 Resultaten	7
3.3.2 Effectbepaling.....	8
3.4 Vleermuizen.....	8
3.4.1 Resultaten en analyse.....	8
3.4.2 Effectbepaling.....	8
3.5 Overige soorten	9
Wettelijke maatregelen	9
Bovenwettelijke maatregelen.....	9
4 Conclusie	10
Kansen voor biodiversiteit.....	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de gemeente Veenendaal is de doelstelling opgenomen om basisscholen en kinderopvang samen te voegen tot één Integraal Kind Centrum (IKC). Voor de wijk Franse Gat is het voornemen het nieuwe IKC te realiseren op de plek waar nu de Vereniging voor natuur- en milieueducatie (IVN) is gehuisvest (figuur 1.1.). Het bouwplan voor het IKC is strijdig met het geldende bestemmingsplan Woongebieden 2018.

Om de realisatie van het IKC mogelijk te maken dient het bestemmingsplan te worden herzien. Sweco Nederland B.V. heeft ten behoeve van deze herziening in 2020 een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd, om te beoordelen of de bestemmingsplanwijziging mogelijk is in het kader van de natuurwetgeving¹. Uit deze verkenning bleek dat er mogelijk beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen en/of dat het plangebied een functie voor beschermde soorten kan hebben.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (rood omkaderd)

Om de effecten van de ontwikkeling op deze soorten te bepalen is nader soortgericht onderzoek uitgevoerd om te kijken of deze soorten en/of functies daadwerkelijk aanwezig zijn. Het gaat hierbij om de in tabel 1.1. beschreven soorten en (potentiële) functies van het plangebied. De resultaten van het onderzoek zijn verwerkt in voorliggende rapportage.

Tabel 1.1 Overzicht onderzochte soort(groep)en en de potentiële functie van het plangebied voor deze soort(groep)en

Soort(groep)en	Potentiële functie van het plangebied
(Kleine) marterachtigen	Verblijfplaats en leefgebied
Huismus	Nestplaats
Gierzwaluw	Nestplaats
Vleermuizen	Verblijfplaats

1.2 Doel

Het doel van het aanvullend onderzoek is om te bepalen of het bestemmingsplan uitvoerbaar is binnen de kaders van de Wet natuurbescherming. De inventarisaties brengen de aanwezigheid van en de functie van het plangebied voor beschermde diersoorten in beeld. Op basis hiervan worden de effecten van het voornemen bepaald. Tevens wordt inzicht gegeven of sprake is van een ontheffingsplicht in de uitvoeringsfase, alsmede of een eventuele ontheffing verleenbaar wordt geacht.

¹ Sweco Nederland B.V., *Verkennend natuuronderzoek IKC Franse Gat*. D.d. 4 september 2020. Referentienummer SWNL0265628

2 Onderzoeksmethodiek

2.1 Inleiding

De inventarisaties naar beschermde soorten hebben plaatsgevonden in de periode april tot en met september 2021. In de volgende paragrafen worden per soort(groep) de methodiek en onderzoek momenten beschreven. Onderzoeken zijn door een ter zake kundig ecoloog² van Sweco Nederland B.V. uitgevoerd conform de geldende richtlijnen en/of protocollen.

2.2 Soortgerichte onderzoeken

2.2.1 (Kleine) marterachtigen

Het onderzoek naar kleine marterachtigen is uitgevoerd conform de Handreiking Kleine Marters van provincie Noord-Brabant³. Deze stelt dat aangenomen kan worden dat er geen leefgebied voor marterachtigen aanwezig is, als er tijdens een onderzoeksinspanning van minimaal zes weken binnen de periode maart tot en met augustus, of in twaalf weken buiten deze periode, geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

Op basis van de grootte en inrichting van het plangebied is conform de handreiking de onderzoeksinspanning bepaald en is een drietal cameravallen in de vorm van 'Struikrovers' met hierin camera's van het type Browning 2019 (Strike Force HD PRO X) geplaatst op de meest kansrijke locaties binnen het plangebied. Deze is, tevens conform de handreiking, geplaatst in de optimale periode van maart tot en met augustus en minimaal zes blijven liggen (tabel 2.1).

Tabel 2.1 *Plaatsing van de cameravallen ten behoeve van het aanvullend marteronderzoek*

Datum	Doel(en)
30 april 2021	Plaatsing camera's
24 juni 2021	Ophalen camera's
<i>Totale duur: 8 weken</i>	

2.2.2 Huismus

Onderzoek naar de aanwezigheid van huismussen in het plangebied is uitgevoerd conform het kennisdocument voor de soort⁴. Deze stelt dat aangenomen kan worden dat er geen nestplaatsen van huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken onder de juiste weersomstandigheden in de periode april tot en met half mei, of tijdens vier bezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni, geen aanwezigheid van broedende huismussen kan worden aangetoond. Op geschikte momenten is daarom specifiek gelet op broed- en territorium-indicerend gedrag. In tabel 2.2 zijn de inventarisatiemomenten en de weersomstandigheden tijdens het onderzoek weergegeven.

Tabel 2.2 *Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden aanvullend huismusonderzoek*

Datum	Dagdeel	Tijdstip	Doel(en)	Weersomstandigheden
30 april 2021	Ochtend	08:30 – 9:30	Nestplaats	7°C, regenachtig, geheel bewolkt, 2 Bft
7 mei 2021	Middag	11:30 – 12:30	Nestplaats	9°C, droog, zwaar bewolkt, 3 Bft
14 mei 2021	Ochtend	09:00 – 10:00	Nestplaats	8°C, droog, zwaar bewolkt, 2 Bft

² Een ecologische deskundige (ter zake kundige) is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij 1) (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten, 2) heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden, 3) kan ecologische werkprotocollen uitwerken en 4) kan specifieke maatregelen begeleiden.

³ Zoogdierverseniging i.o.v. provincie Noord-Brabant, 2017, *Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming*.

⁴ Kennisdocument 'Huismus'. BIJ12. Versie 1.0, juli 2017.

2.2.3 Gierzwaluw

Het onderzoek naar de aanwezigheid van gierzwaluwen is uitgevoerd conform het kennisdocument⁵, welke stelt dat afwezigheid van gierzwaluw voldoende aannemelijk is gemaakt wanneer tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 15 mei tot en met 15 juli geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest. Hiervan moet één inventarisatieronde plaatsvinden tussen 20 juni en 7 juli, de periode dat er jongen in het nest aanwezig zijn. Het plangebied is op drie avonden, onder de juiste omstandigheden, gecontroleerd op de aanwezigheid van de gierzwaluw. Hierbij is specifiek gelet op laag- en invliegende dieren en geluiden van jonge dieren op het nest in de latere nestfase. In tabel 2.3 zijn de inventarisatiemomenten en de weersomstandigheden tijdens het aanvullend onderzoek naar gierzwaluwen weergegeven.

Tabel 2.3 *Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden aanvullend gierzwaluwonderzoek*

Datum	Dagdeel	Tijdstip	Doel(en)	Weersomstandigheden
24 juni 2021	Avond	20:00 – 22:30	Nestplaats	19°C, droog, zwaar bewolkt, 2 Bft
5 juli 2021	Avond	20:00 – 22:30	Nestplaats	20°C, droog, geheel bewolkt, 3 Bft
16 juli 2021	Avond	19:50 – 22:20	Nestplaats	21°C, droog, geheel bewolkt, 3 Bft

2.2.4 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vigerende vleermuisprotocol 2021. Op basis van de potentie van het plangebied voor vleermuizen en de te verwachten soorten, is conform het vleermuisprotocol de onderzoeksinspanning bepaald. Er zijn, onder de juiste weersomstandigheden, vijf bezoeken uitgevoerd. Het onderzoek is zodanig uitgevoerd dat functie van het plangebied voor alle mogelijk aanwezige soorten in beeld gebracht kan worden. Hiervoor is een heterodyne batdetector, voorzien van time expansion (Pettersson M500). Voor een nadere analyse van geluidsopnames is gebruik gemaakt van de meest recente versie van de software BatExplorer. In tabel 2.4 zijn de inventarisatiemomenten en de weersomstandigheden tijdens het aanvullend onderzoek weergegeven.

Tabel 2.4 *Inventarisatiemomenten en weersomstandigheden aanvullend vleermuisonderzoek*

Datum	Dagdeel	Tijdstip	Doel(en)	Weersomstandigheden
2 juni 2021	Ochtend	03:25 – 05:25	Zomer- en kraamverblijven	20°C, droog, zwaar bewolkt, 2 Bft
24 juni 2021	Avond	22:00 – 00:00	Zomer- en kraamverblijven	15°C, droog, licht bewolkt, 2 Bft
16 juli 2021	Avond	21:50 – 23:50	Zomer- en kraamverblijven	15°C, droog, zwaar bewolkt, 1 Bft
9 sept 2021	Avond	21:15 – 23:15	Zomer- en paarverblijven	21°C, droog, zwaar bewolkt, 1 Bft
28 sept 2021	Avond	23:05 – 01:05	Zomer- en paarverblijven	13°C, droog, zwaar bewolkt, 3 Bft

⁵ Kennisdocument 'Gierzwaluw'. BIJ12. Versie 1.0, juli 2017

3 Resultaten en toetsing van effecten

3.1 (Kleine marterachtigen)

3.1.1 Resultaten en analyse

Er is tijdens de onderzoeksperiode van acht weken geen (kleine) marterachtige op camera vastgelegd. Gelet op de onderzoeksperiode en -inspanning, het ontbreken van waarnemingen en het ontbreken van overige sporen in het plangebied kan worden aangenomen dat het plangebied geen essentiële functie heeft als leefgebied voor soorten van deze soortgroep.

3.1.2 Effectbepaling

Conform de richtlijnen uit de handreiking is met de uitgevoerde inventarisatie in voldoende mate aangetoond dat het plangebied geen deel uitmaakt van het functioneel leefgebied van kleine marterachtigen. Effecten zijn dan ook uit te sluiten. Met de voorgenomen ontwikkeling worden wat betreft kleine marterachtigen geen verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming (gedeelte soortenbescherming) overtreden en er is geen noodzaak tot een ontheffing.

3.2 Huismus

3.2.1 Resultaten en analyse

Tijdens de inventarisaties gericht op huismus zijn geen nestplaatsen of dieren die territoriaal- of nestindicerend gedrag vertoonden waargenomen in het plangebied. Tijdens de inventarisaties zijn wel huismussen ter plaatse waargenomen in de hogere beplanting aan de zuidoostzijde van het IVN-gebouw. Deze huismussen vlogen naar de overzijde van de Doctor Slotenmaker de Bruinestraat, waar zij vermoedelijk hun nestplaats hebben. Het is aannemelijk dat het groen binnen het IVN-pand voor een deel onderdeel is van het leefgebied van deze huismussen. Huismussen gebruiken dergelijke struiken, hagen en bomen om te schuilen, te slapen, als voedselbron en voor sociaal contact. Het functionele leefgebied van de huismussen binnen het Franse Gat bestaat echter hoofdzakelijk uit het openbaar groen en tuinen van woningen in de omgeving. Dit blijft behouden, waardoor er kan worden gesteld dat er voldoende alternatief leefgebied aanwezig is en er met betrekking tot het plangebied geen sprake is van essentieel leefgebied.

3.2.2 Effectbepaling

Conform de richtlijnen uit het kennisdocument is met de uitgevoerde inventarisaties in voldoende mate aangetoond er geen jaarrond beschermde nesten van huismussen aanwezig zijn in het plangebied. De beplanting aan de zuidoostzijde van het IVN-gebouw is mogelijk onderdeel van het leefgebied van huismussen uit de omgeving. Aangezien er echter volop uitwijkmogelijkheden zijn in de directe omgeving, zijn deze struiken en hagen niet essentieel voor behoud van de functionaliteit van nestlocaties in de buurt. Met de voorgenomen ontwikkeling worden wat betreft huismus geen verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming overtreden en er is geen noodzaak tot een ontheffing.

3.3 Gierzwaluw

3.3.1 Resultaten

Er zijn tijdens de inventarisaties gericht op gierzwaluwen geen invliegende dieren waargenomen in het plangebied. Er vlogen wel foeragerende dieren in de omgeving. Gierzwaluwen zijn echter met betrekking tot hun foerageergebied niet gebonden aan de nestplaats. Zij foerageren namelijk tot op zeer grote hoogte en soms wel tientallen kilometers afstand van hun nestplaats. Van een functie van het plangebied als leefgebied voor gierzwaluw is derhalve geen sprake.

3.3.2 Effectbepaling

Conform de richtlijnen uit het kennisdocument is met de uitgevoerde inventarisaties in voldoende mate aangetoond er geen jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw aanwezig zijn in het plangebied; effecten zijn dan ook uitgesloten. Met de voorgenomen ontwikkeling worden wat betreft deze soorten geen verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming overtreden en er is geen noodzaak tot een ontheffing.

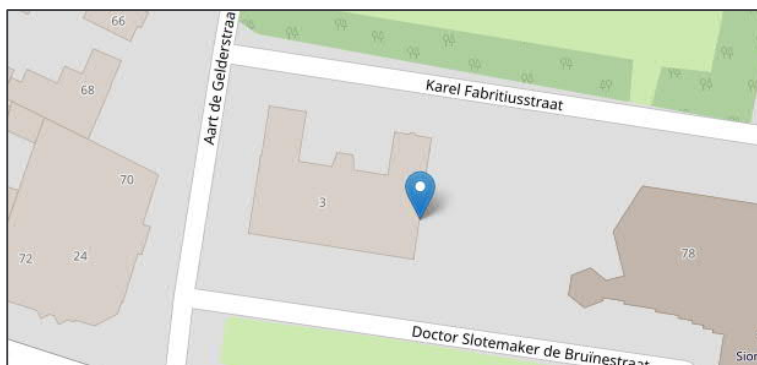
3.4 Vleermuizen

3.4.1 Resultaten en analyse

Tijdens de inventarisaties zijn twee vleermuissoorten waargenomen; de gewone dwergvleermuis en de rosse vleermuis.

Tijdens de kraamperiode foerageerde de gewone dwergvleermuis in beperkte aantallen (maximaal drie) en beperkte mate rondom de opgaande beplanting binnen het plangebied. De meest foerageeractiviteit van de gewone dwergvleermuis vond plaats aan de oostzijde van het IVN-pand, waar vleermuizen op insecten boven de kruidentuin jaagden. De soort foerageerde tevens boven het achtergelegen speeltuintje en maakte afwisselend gebruik van de tuin van het IVN-pand en dit speeltuintje om te foerageren. Een enkele rosse vleermuis is tijdens de ochtendronde, aan het einde van de ronde, passerend waargenomen. Het individu vloog vanuit het zuidwesten (Utrechtse Heuvelrug) richting het noordoosten, vermoedelijk naar zijn verblijfplaats binnen de woonkern van Veenendaal en vertoonde daarbij verder geen binding met het pand en de groenstructuren in het plangebied.

Er is in de kraamperiode één in- of uitvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen binnen het plangebied. Deze vloog rond zonsondergang uit aan de oostzijde van het pand (figuur 3.1). Omdat het slechts één uitvliegend exemplaar was, betreft dit zeer aannemelijk een mannetje in een zomerverblijfplaats.

Figuur 3.1 *Waarneming van uitvliegende gewone dwergvleermuis aan de oostzijde van het IVN-pand*

In de paarperiode is op beide avonden een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. De mannetjes van de gewone dwergvleermuis maken baltsvluchten in de omgeving van hun paarverblijfplaats om vrouwtjes te lokken. Verder zijn er geen roepende mannetjes vanuit de bebouwing of bomen waargenomen, of in-/uitvliegende dieren. Echter, omdat er één zomerverblijfplaats is vastgesteld van één mannetje en er tijdens de paarperiode baltsactiviteit is waargenomen van één mannetje rondom het gebouw kan worden aangenomen dat het vastgestelde zomerverblijf ook functioneert als paarverblijfplaats.

3.4.2 Effectbepaling

Uit het uitgevoerde vleermuisonderzoek blijkt dat het IVN-pand een functie heeft als zomer- en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Met de sloop van het IVN-pand wordt deze voortplantings- en rustplaats aangetast. Dit is een overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb. De gewone dwergvleermuis is namelijk een Habitatrichtlijnsoort en daarmee strikt beschermd op grond van artikel 3.5 Wnb.

Met het aantasten van vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 2 en 4 overtreden. Hiervoor is ontheffing noodzakelijk. Deze ontheffingsplicht vormt een belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

3.5 Overige soorten

De camera's die zijn geplaatst ten behoeve van het onderzoek naar (kleine) marterachtigen hebben meerdere malen een foeragerende egel vastgelegd. Gezien de frequentie en duur dat deze binnen het plangebied aanwezig was, kan worden aangenomen dat het plangebied deel uit maakt van zijn leefgebied. De soort komt veelvuldig voor in binnenstedelijk gebied, waarbij (aaneengeschakelde) tuinen en stadsplantsoenen zijn leefgebied vormen. De dikke strooisellaag, bosjes en de verschillende takkenrillen binnen het plangebied zijn uitermate geschikt voor egel en vormen waarschijnlijk zijn leefgebied. Egels en hun leefgebieden zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming (art. 3.10), maar zijn vrijgesteld van ontheffingsplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen. De aanwezigheid van de egel binnen het plangebied vormt dus geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Wettelijke maatregelen

Ondanks dat de aanwezigheid van de egel geen belemmering vormt voor het plan, geldt er krachtens artikel 1.11 (Wnb) de algehele zorgplicht. Deze stelt dat eenieder medeverantwoordelijk gesteld wordt voor de zorg en bescherming van alle in het wild voorkomende flora en fauna. Men dient hierdoor geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen verwonden of doden. Er dient derhalve rekening te worden gehouden met de egel ten tijden van de sloop van het IVN gebouw. In de praktijk betekent dit dat de sloop van het IVN gebouw enkel buiten de kwetsbare periode van de egel mag plaatsvinden.

Bovenwettelijke maatregelen

Daarnaast is het zo dat de populatieaantallen en staat van instandhouding van de egel sinds enige jaren een (sterk) negatieve trend vertonen. Wij adviseren daarom om, in het kader van de zorgplicht en gelet op de kwetsbaarheid van de soort, in het ontwerp van het IKC bovenwettelijke maatregelen op te nemen die ervoor zorgen dat de soort ter plaatse het leefgebied kan behouden. Deze maatregelen kunnen bestaan uit bijvoorbeeld;

- Het zo lang mogelijk behouden van beschutte overhoekjes met blad en takkenrillen (tenminste tot aan de sloop van het IVN-gebouw) en deze na realisatie van het IKC terug te brengen;
- De reeds aanwezige takkenrillen met zorgvuldigheid en buiten de kwetsbare periode van de egel te verwijderen en eventueel elders te plaatsen;
- Faunavoorzieningen te plaatsen binnen het IKC, of in de directe omgeving, in de vorm van bijvoorbeeld zogenaemde 'egelhuisjes'.

Wereldwijd staat de biodiversiteit sterk onder druk. Het treffen van bovenstaande maatregelen is niet enkel ten behoeve van de egel, maar is bevorderlijk voor de algehele biodiversiteit in de directe omgeving.

4 Conclusie

Op basis van de uitgevoerde soortgerichte onderzoeken is gebleken dat het plangebied geen (essentiële) functie heeft voor (kleine) marterachtigen, gierzwaluwen en huismus. Ook vormen de plangebieden geen essentieel leefgebied voor huismussen uit de omgeving. Er zijn derhalve geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming voor wat betreft deze soorten en het aanvragen van ontheffingen voor deze soorten is niet noodzakelijk. De uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan komt voor wat betreft deze soorten niet in het geding.

Echter is middels het vleermuisonderzoek de aanwezigheid van een zomer- en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Met de sloop van het IVN-pand wordt deze verblijfplaats aangetast. De gewone dwergvleermuis is een Habitatrichtlijnsoort en daarmee beschermd op grond van artikel 3.5. Met het aantasten van vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 2 en 4 overtreden. Hiervoor is ontheffing noodzakelijk. De aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied staat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan echter niet in de weg; de aan te vragen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming wordt op voorhand verleenbaar geacht. Het verlies van een zomer- en paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis is relatief makkelijk te compenseren zonder dat de lokale staat van instandhouding in het geding komt.

In aanvulling op het bovenstaande geldt er krachtens artikel 1.11 (Wnb) de algemene Zorgplicht. Deze stelt dat eenieder medeverantwoordelijk gesteld wordt voor de zorg en bescherming van alle in het wild voorkomende flora en fauna. Men dient hierdoor geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen verwonden of doden. Speciale aandacht met betrekking tot de Zorgplicht wordt gevraagd voor de egel en de in de vijver voorkomende amfibieën:

- Binnen het plangebied is de aanwezigheid van egel vastgesteld. De tuin van het IVN maakt zeer waarschijnlijk deel uit van zijn leefgebied en mogelijk heeft de egel hier zijn verblijfplaats. Ondanks dat dit geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, adviseren wij de maatregelen zoals beschreven in paragraaf 3.5.1 uit te voeren omdat het landelijk zeer slecht gesteld is met de egel;
- De vijver in de tuin van het IVN is van goede kwaliteit. Tijdens de zomerperiode is zeer veel voortplantingsactiviteit waargenomen van bruine kikker en groene kikker. Het is ook zeer aannemelijk dat de vijver wordt gebruikt als voortplantingswater voor kleine watersalamander. Ondanks dat dit geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan adviseren wij, in het kader van de Zorgplicht, de vijver te ruimen buiten de kwetsbare periode van deze amfibieën.

Tijdens de uitvoering moet tevens rekening gehouden worden met het broedseizoen van vogels. In de opgaande beplanting en in de bebouwing kunnen vogels gaan broeden. Alle broedende vogels zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming en in gebruik zijnde nesten mogen niet aangetast worden. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot augustus. Afhankelijk van de aanwezige soorten en lokale meteorologische omstandigheden, kan deze periode eerder of later beginnen en eindigen. Werkzaamheden die in gebruik zijnde nesten kunnen verstoren of aantasten mogen niet plaatsvinden. Indien werkzaamheden niet tot na het broedseizoen kunnen wachten kunnen voor aanvang van het broedseizoen de mogelijke nestplaatsen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt worden.

Kansen voor biodiversiteit

De natuurwaarden in het plangebied, met name bij het IVN-gebouw, zijn erg hoog. Geadviseerd wordt om in te spelen op huidige natuurwaarden en de elementen die op dit moment aanwezig zijn, binnen het plangebied maar ook in de directe omgeving. Uit bestaande gegevens blijkt de talrijke aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en vleermuizen in de omgeving van het plangebied. Het is relatief eenvoudig om natuurinclusief te bouwen met het oog op deze soort(groep)en door, bijvoorbeeld, nestkasten in de spouw te metselen. Dit heeft ook meerwaarde voor de (natuur)educatie van de kinderen van het toekomstige IKC. Ook het eventueel terugbrengen van de takkenrillen, het insectenhotel en de kikkerpoel zoals die nu aanwezig zijn bij het IVN gebouw, of het aanleggen van een insectenvriendelijke bloementuin, zullen van grote meerwaarde zijn hierop. Er zijn vele mogelijkheden voor het inpassen van natuurvriendelijke en biodiversiteit-verhogende elementen bij het ontwerp van nieuwe bebouwing. Wij denken graag mee over de oplossing die het beste past.